

knmg

Medische passages levenstestamenten

Uitkomsten artsenonderzoek
januari 2025

1 januari 2025

Medische passages levenstestament

**Uitkomsten artsenonderzoek
januari 2025**

Inhoudsopgave

1	Achtergrond	4
1.1	Respons	4
1.2	Samenvatting uitkomsten.....	4
1.3	Rapportage	4
2	Vragen	5
2.1	Hoe vaak heb jij in jouw praktijk te maken met patiënten of hun naasten die met een levenstestament komen?	5
2.2	Wat doe je als een patiënt of een naaste bij jou komt met een levenstestament?	5
2.3	Heb je een positieve of negatieve indruk van de medische passages in het levenstestament?	6
2.4	In hoeverre geven de medische passages in het levenstestament voldoende duidelijkheid over wat de patiënt wil als hij terzake wilsonbekwaam is?	6
2.5	In hoeverre denk je dat patiënten (of hun naasten) het doel en de waarde van de medische passages uit het levenstestament begrijpen?	6
2.6	Ervaar je wel eens spanning met patiënten of hun naasten over het levenstestament?	7
3	Stellingen	8
3.1	Het levenstestament biedt een goede gelegenheid om met patiënten in gesprek te gaan over het levenseinde	8
3.2	De meerwaarde van het levenstestament is dat de notaris de wilbekwaamheid van patiënten toetst	8
3.3	Het is waardevol dat het levenstestament medische passages bevat	8
3.4	Patiënten hebben te hoge verwachtingen van het levenstestament	8
3.5	Patiënten denken dat met het levenstestament euthanasie 'geregeld' is.....	9
3.6	Het levenstestament is niet geschikt om medische zaken vast te leggen.....	9

1 Achtergrond

Patiënten laten regelmatig een levenstestament opstellen door notarissen. Hierin zijn persoonlijke wensen vastgelegd voor de situatie dat de patiënt wilsonbekwaam is geworden. In een levenstestament kunnen ook passages staan over een behandelverbod en euthanasie.

Er is regelmatig discussie over het nut van deze medische passages. De KNMG heeft daarom in november 2024 onderzocht wat de ervaringen en meningen van artsen zijn met een korte online vragenlijst. De online vragenlijst is op twee manieren verspreid:

1. Via Artsenonderzoek: alle artsen die lid zijn van het panel van Artsenonderzoek ontvingen een uitnodiging met een besloten link.
2. Via de website van de KNMG, de KNMG nieuwsbrief, social kanalen en de nieuwsbrief van Verenso is een openbare link verspreid onder artsen.

1.1 Respons

In totaal hebben 1.036 respondenten de vragenlijst ingevuld, waarvan 630 via de besloten link en 406 via de openbare link.

- 40% huisartsen
- 18% specialisten ouderengeneeskunde
- 15% specialisme onbekend
- 27% overige specialisten

1.2 Samenvatting uitkomsten

Zowel uit de open antwoorden en de antwoorden op de stellingen blijkt dat de meeste artsen vinden dat het levenstestament een goede gelegenheid biedt om met patiënten in gesprek te gaan. Tegelijkertijd geeft ruim 80% van de artsen aan dat patiënten te hoge verwachtingen hebben van het levenstestament. 76% geeft aan dat patiënten denken dat met het levenstestament euthanasie 'geregeld' is. 63% van de artsen geeft aan dat het levenstestament niet geschikt is om medische zaken vast te leggen.

Uit de toelichtingen bij verschillende vragen komt naar voren dat de medische passages vaak te algemeen geformuleerd zijn, er een juridisch-medische kloof is en dat behandelwensen niet specifiek genoeg zijn. 25% van de respondenten geeft aan wel eens spanning te ervaren met patiënten of hun naasten. De voornaamste genoemde oorzaken zijn communicatieproblemen en interpretatieverschillen.

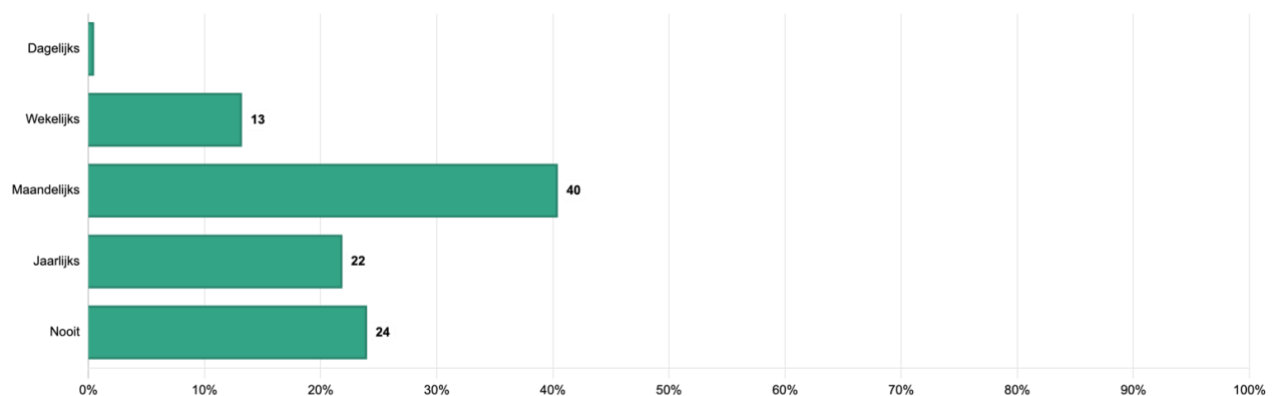
1.3 Rapportage

De vragenlijst bestond uit 6 vragen en 6 stellingen.

2 Vragen

2.1 Hoe vaak heb jij in jouw praktijk te maken met patiënten of hun naasten die met een levenstestament komen?

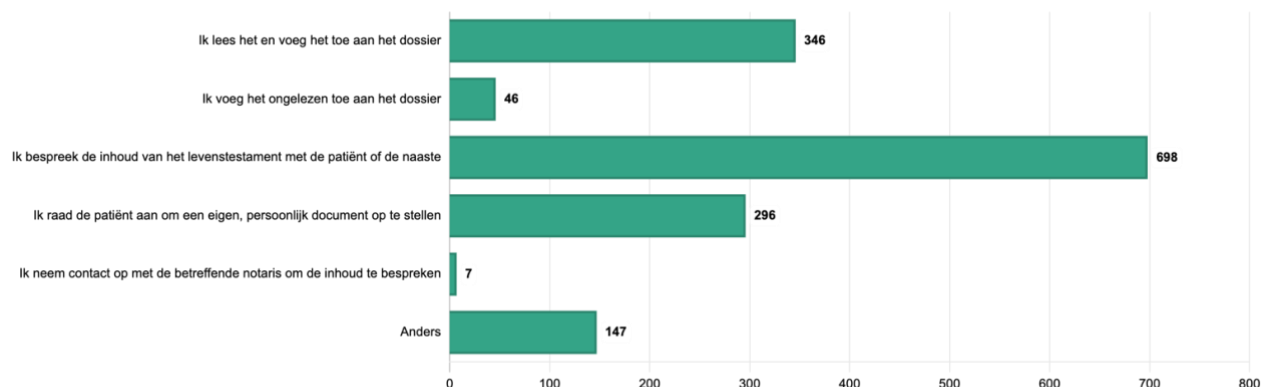
40% van de artsen geeft aan dat zij hier maandelijks mee te maken hebben, 24% heeft hier nooit mee te maken, 22% heeft hier jaarlijks mee te maken en 13% wekelijks.

Bron: 2024 #4 Levenstestament 2024 (06-01-2025), ImpulZ - impulz-online.nl

2.2 Wat doe je als een patiënt of een naaste bij jou komt met een levenstestament?

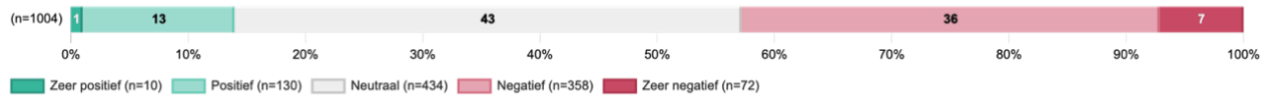
De respondenten konden meerdere antwoorden selecteren bij deze vraag. 698 artsen aan dat zij de inhoud van het levenstestament bespreken met de patiënt of de naasten, 346 artsen lezen het en voegen het toe aan het dossier en 296 artsen raden patiënten aan om een eigen persoonlijk document op te stellen. 147 artsen gaven aan dat zij iets anders deden.

Bron: 2024 #4 Levenstestament 2024 (06-01-2025), ImpulZ - impulz-online.nl

2.3 Heb je een positieve of negatieve indruk van de medische passages in het levenstestament?

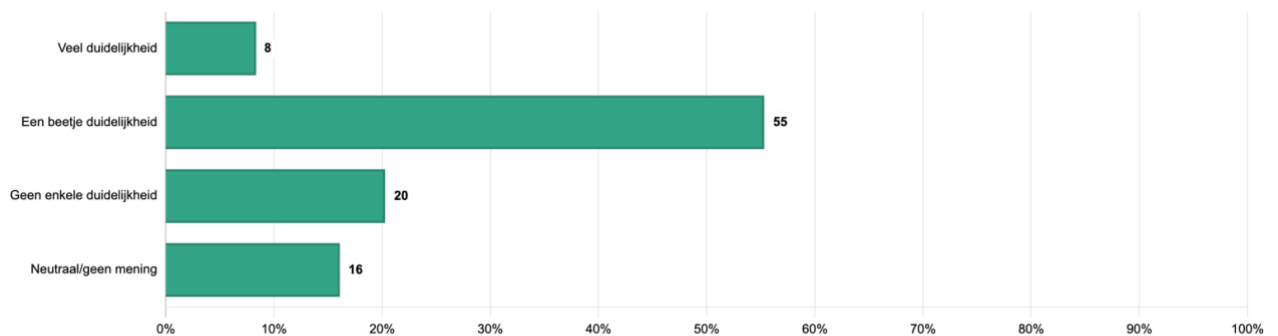
De meerderheid van de respondenten (43%) heeft een neutrale indruk, 43% heeft een negatieve (36%) tot zeer negatieve (7%) indruk. 13% heeft een positieve indruk en 1% een zeer positieve indruk.

Bron: 2024 #4 Levenstestament 2024 (13-01-2025), ImpulZ - impulz-online.nl

2.4 In hoeverre geven de medische passages in het levenstestament voldoende duidelijkheid over wat de patiënt wil als hij terzake wilsonbekwaam is?

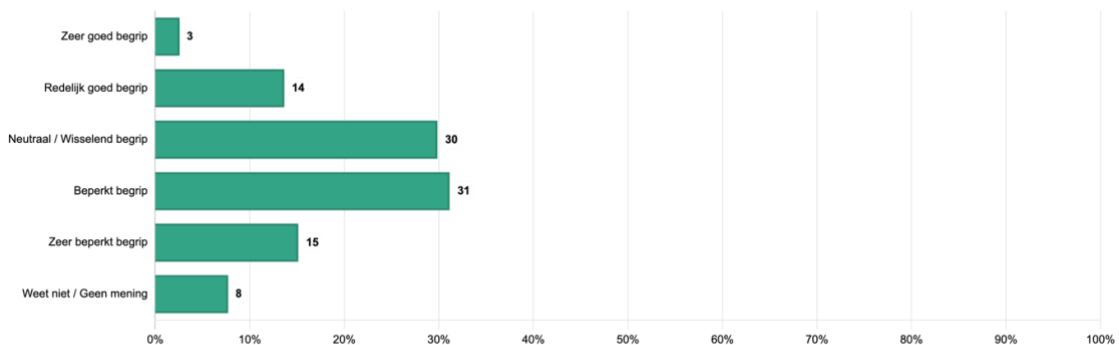
De meeste respondenten (55%) geven aan dat de medische passages een beetje duidelijkheid geven, 20% vindt dat deze geen enkele duidelijkheid geven en 8% vindt dat de passages veel duidelijkheid geven.

Bron: 2024 #4 Levenstestament 2024 (13-01-2025), ImpulZ - impulz-online.nl

2.5 In hoeverre denk je dat patiënten (of hun naasten) het doel en de waarde van de medische passages uit het levenstestament begrijpen?

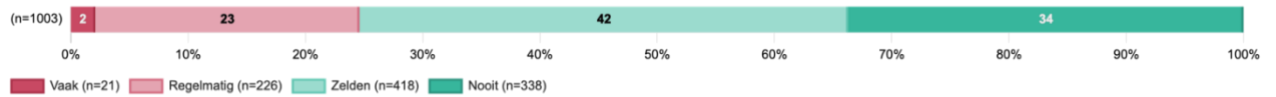
De meerderheid van de respondenten geeft aan dat patiënten of hun naasten beperkt (31%) of zeer beperkt (15%) de medische passages begrijpen. 30% geeft aan dat ze een neutraal of wisselend begrip hebben en 17% geeft aan dat patiënten en hun naasten een redelijk goed begrip (14%) tot zeer goed begrip (3%) hebben.

Bron: 2024 #4 Levenstestament 2024 (13-01-2025), ImpulZ - impulz-online.nl

2.6 Ervaar je wel eens spanning met patiënten of hun naasten over het levenstestament?

34% van de respondenten ervaart nooit spanning en 42% zelden. 25% ervaart regelmatig (23%) of vaak (2%) spanning.

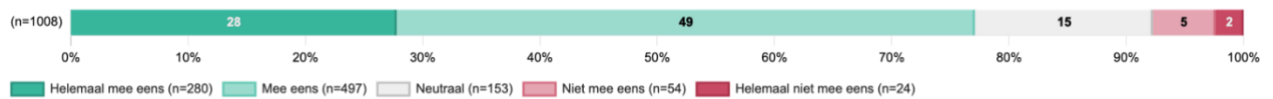

Bron: 2024 #4 Levenstestament 2024 (13-01-2025), ImpulZ - impulz-online.nl

3 Stellingen

3.1 Het levenstestament biedt een goede gelegenheid om met patiënten in gesprek te gaan over het levenseinde

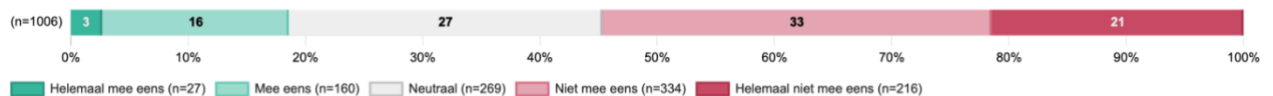
De meeste respondenten zijn het eens (49%) of helemaal eens (28%) met deze stelling. 15% is neutraal en 7% is het niet (5%) of helemaal niet eens (2%).

Bron: 2024 #4 Levenstestament 2024 (13-01-2025), ImpulZ - impulz-online.nl

3.2 De meerwaarde van het levenstestament is dat de notaris de wilsbekwaamheid van patiënten toetst

De meeste respondenten zijn het niet (33%) of helemaal niet (21%) eens met deze stelling. 27% staat neutraal tegenover de stelling en de overige respondenten zijn het eens (16%) of helemaal eens (3%) met de stelling.

Bron: 2024 #4 Levenstestament 2024 (13-01-2025), ImpulZ - impulz-online.nl

3.3 Het is waardevol dat het levenstestament medische passages bevat

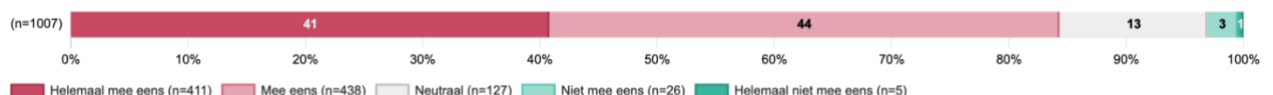
De meeste respondenten zijn het niet (27%) of helemaal niet (16%) eens met deze stelling. 29% van de respondenten is neutraal en 29% is het eens (25%) of helemaal eens (4%) met deze stelling.

Bron: 2024 #4 Levenstestament 2024 (13-01-2025), ImpulZ - impulz-online.nl

3.4 Patiënten hebben te hoge verwachtingen van het levenstestament

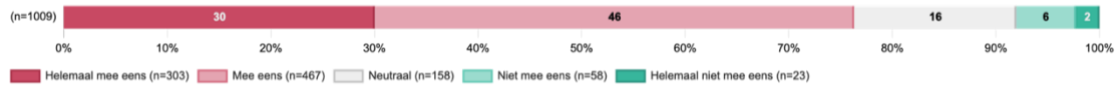
Meer dan 80% van de respondenten is het eens (44%) of helemaal eens (41%) met deze stelling. 13% is neutraal en 3% is het niet eens met de stelling.

Bron: 2024 #4 Levenstestament 2024 (13-01-2025), ImpulZ - impulz-online.nl

3.5 Patiënten denken dat met het levenstestament euthanasie 'geregeld' is

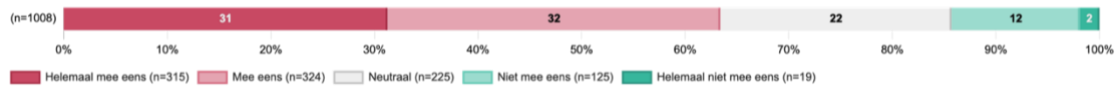
Een ruime meerderheid is het eens (46%) of helemaal eens (30%) met deze stelling. 16% staat hier neutraal tegenover en 8% is het niet (6%) of helemaal niet eens (2%) met deze stelling.

Bron: 2024 #4 Levenstestament 2024 (13-01-2025), Impulz - impulz-online.nl

3.6 Het levenstestament is niet geschikt om medische zaken vast te leggen

Ruim 60% is het eens (32%) of helemaal eens (31%) met deze stelling. 22% staat hier neutraal tegenover en 14% is het niet (12%) of helemaal niet eens (2%) met de stelling.

Bron: 2024 #4 Levenstestament 2024 (13-01-2025), Impulz - impulz-online.nl

Medische passages levenstestament
is een uitgave van artsenfederatie KNMG
1 januari, 2025, Utrecht